

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt V. Noui nuntij de meliori Pontificis statu. Decreta composita. Sessio vigesimaquinta. Quae continentur in Decretis de Purgatorio, de Imaginibus, de Reliquijs, & de Inuocatione Sanctorum; & de ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

Ita rerum ex improviso accidentium frequentia efficit, ut negotijs parum proſit prouidentia maturitatis, niſi illi celeritas, prudentiæ comes, adſit, quæ conſilijs præconceptis nouerit, alia improuiſa ſubrogare. Sed hæc ipſa promptior celeritas, mentis ſæpè aſſidua, patientiſque præmeditationis fructus eſt.

C A P V T V.

Novi nuntij de meliori Pontificis ſtatu. Decreta compoſita. Sefſio vigefimaquinta. Quæ continentur in Decretis de Purgatorio, de Imaginibus, de Reliquijs, & de Inuocatione Sanctorum; & de primis quatuordecim articulis ſuper Regulariſ.

MOrbus Pontificis ex illis fuit, qui magis terrent quàm nocent: iam enim ex eo conualuerat. Sed metuens ipſe, ne rumor deſperatæ ſalutis ſuæ mali aliquid in Synodo gigneret, cui malo ſufficientem medelam poſteà morbi ceſſatio afferre non poſſet, per celerrimum curſorem valetudinem confirmatam Legatis ad eò ſollicitè nuntiauit^a, ut eius notiſia peruenerit ac vulgata fuerit quintâ noctis horâ, quæ Sefſionem indiſtam præcedebat. Non tamen complures deſuere, ſicut liquet ex Actis Salamanticenſis, qui exiſtimauerint, hunc morbum Pontificis ſimulatam quaſi ſcenam fuiſſe, quòd metus turbarum alas adderet Synodo: quòd ad eò aduerſabatur rectæ rationi politicae, & euidentiae, quæ communiter ſuper hoc Romæ habebatur, ut ne ſuauiſ quidem dubitationem præ ſe tulerit. Sed hinc palàm fit, & quàm modica fides habenda ſit ſiniſtris narrationibus de Principibus, quæ in commentarijs ſuperſunt, & quàm intutum ſit hiftoriam conſcribere, ſi res geſta in vnicò libro habeatur. Etenim ut altero hominis ſenſu, perinde altero ſcriptoris textu opus eſt, ad confirmandum aut corrigendum id quòd alter refert. Quin ex oppoſito tam ſedulò curauit Pontifex ut euaneſceret diſuſa morbi ſui opinio, eo ſtudio quo Principes vrnâ delecti uti ſolent in eo, tunc præſentibus etiam conditionibus aucto, ut voluerit non modò alterâ ſtatim epiſtolâ ea de re certiore facere præter Legatos ipſum Lotharingum^b, per opportunitatem quâ eius epiſtolâ reſpondebat; ſed illic quaſi teſtem adducere appendicem non breuem ſuâ manu exarata, ubi ſibi ipſi blandiens, affirmabat, tam benè ſe conualuiſſe ex præterito morbo, ut numquam ſe melius habuerit; ſimulque illum

^a Litteræ Borrom. ad Legatos, & Gallijad Moronum 29. Nouembris 1563.

^b Litteræ Pontificis ad Lotharingum 30. Nouembris, miſſæ 1. Decembris 1563.

Pars III.

L IIII

illum

1563. illum hortabatur, vt in Patribus suspensionem abstergeret, à Cardinali significatam, quòd ipse aut confirmaturus non esset Synodum, aut solùm post diuturnam moram. Fructuosam à se Synodum expectitam fuisse; at verò sine sua confirmatione non infructuosam modò, sed perniciosam euasuram: vbi Synodus eam à se peteret, quod ab ea factum iri nuntiabatur, parato se animo esse ad eam exemplò per cursorem mittendam.

Exemplar huius epistolæ deferendum ad Legatos per eundem tabellarium curauit; & alteram ad eos scripsit, in qua consimilibus verbis & suo chirographo idem affirmabat de sua bona valetudine. Ceterum immensam præ se gerebat voluptatem ob factam sibi spem proximi exitus, per litteras ab illis octo ante dies ad se scriptas. Monebat, quam graue periculum immineret, ne Synodo statim non absolutâ Oratores ac Præsules Germaniæ & Galliæ discederent, vnde plurimum auctoritatis ac dignitatis illi subtraheretur. Idcirco eos extimulabat, vt curarent, ne vnicam quidem horam præscriptum Sessioni tempus protraherent, quin vt potius coarctarent. Quòd si tam breui spatio confici non potuissent ea omnia quæ habebant in animo Legati, veluti de Imaginibus, de Purgatorio, de correctione Regularium, ac de similibus, consilium dabat, vt Patres illa reponerent in sanctionibus aliarum Synodorum, & in Constitutionibus antiquis; cum sibi maius Dei obsequium, & Christianæ Reipublicæ bonum videretur, si ea concluderentur, quæ absolui possent assistentibus Oratoribus, quam alia quæcumque ultra hæc, eâ luce deficiente, adeoque velut in Concilio eclipsim patiente. Denique illis certò pollicebatur promptum in se animum ad Synodum confirmandam, eandemque corroborandam, atque in opus deducendam, itidem ac in ea conuocanda, continuanda & complenda ardentem operam dederat.

Quamquam hi nuntij de recuperata Pontificis valetudine non modicâ sollicitudine Legatos leuarent; gnari tamen, huiusmodi repentina & improuisa ægritudinum leuamenta non rarò fallere, ex hac pariter ratione nihil parcentes sollicitudini, ad exitum enteabantur; cuius causâ vsque ad septimam noctis horam laboratum est in componendis disciplinæ Decretis, ita vt varij obices, tum à Patribus tum ab Oratoribus iniecti, amouerentur: quod negotium tam nodosum experti sunt, vt interdum de successu desperarent. Delecti fuerant ad ea conficienda Simonetta, Verallius, Castanea, Couarruua, Facchinettus, Bonellus, & Paleottus. Tandem, pro eo quod accidit, cum vtraque partium, aut certè altera concordia cupida

Littere Pontificis ad Legatos 1. Decembris 1563.

pida est, & cum sequestri peritiæ ac solertiæ plurimum inest, 1563.
 euentus spem superauit.

Manè ad Sessionem ventum est: solemniter litauit Zambeccarus Antistes Sulmonensis: orauit latinè, & multo cum lepore, sicut aliàs, Hieronymus Ragazzonus Venetus, Episcopus Nazianzi, & adiutor Salaminae, qui postea Bergomeni Ecclesiæ admotus fuit, Nuntiusque in Galliam missus; & obiit Romæ, dum Clementis VIII iussu Regulares inuisebat. Postea qui celèbrat, è suggestu clarâ voce Decreta de dogmatibus in hanc sententiam recitauit:

Cum Catholica Ecclesia, Spiritu sancto edocta, ex sacris Litteris, & antiqua Patrum traditione, in sacris Concilijs, & nouissime in hac Oecumenica Synodo docuerit, Purgatorium esse, animasq; ibi detentas, fidelium suffragijs, potissimum verò acceptabili Altaris sacrificio iuari, præcipit sancta Synodus Episcopis, ut sanam de Purgatorio doctrinam, à sanctis Patribus & sacris Concilijs traditam, à Christi fidelibus credi, teneri, doceri, & ubique prædicari diligenter studeant. Apud rudem verò plebem difficiliore ac subtiliores quæstiones, quæq; ad edificationem non faciunt, & ex quibus plerumque nulla fit pietatis accessio, à popularibus concionibus secludantur. Incerta item, vel quæ specie falsi laborant, euulgari ac tractari non permittant. Ea verò, quæ ad curiositatem quamdam aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiunt, tamquam scandala & fidelium offensa prohibeant. Curent autem Episcopi, ut fidelium viuorum suffragia, Missarum scilicet sacrificia, Orationes, Eleemosynæ, aliæq; pietatis opera, quæ à fidelibus pro alijs fidelibus defunctis fieri consueuerunt, secundum Ecclesiæ instituta piè & deuotè fiant; & quæ pro illis ex testatorum fundationibus, vel aliâ ratione debentur, non perfunctoriè, sed à sacerdotibus, & Ecclesiæ ministris, & alijs, qui hoc præstare tenentur, diligenter & accuratè persoluantur.

Mandat sancta Synodus omnibus Episcopis, & ceteris, docendi munus curamq; sustinentibus, ut, iuxta Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ usum, à primæuis Christianæ religionis temporibus receptum, sanctorumq; Patrum consensionem, & sacrorum Conciliorum decreta, in primis de Sanctorum intercessione, Inuocatione, Reliquiarum honore, & legitimo Imaginum usu, fideles diligenter instruant, docentes eos, Sanctos, unâ cum Christo regnantes, orationes suas pro hominibus Deo offerre, bonum atque utile esse suppliciter eos inuocare; & ob beneficia impetranda à Deo per filium eius Iesum Christum Dominum nostrum, qui solus noster Redemptor & Saluator est, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere: illos verò, qui negant, Sanctos, æternâ felicitate in cælo fruente, inuocandos esse; aut qui afferunt, vel illos pro hominibus non orare; vel eorum, ut pro nobis

1563. etiam singulis orent, inuocationem esse idololatriam, vel pugnare cum verbo Dei; aduersariq; honori vnius mediatoris Dei & hominum Iesu Christi; vel stultum esse, in Cælo regnantibus voce vel mente supplicare; impie sentire. Sanctorum quoque Martyrum, & aliorum cum Christo viuentium sancta corpora, quæ viua membra fuerunt Christi, & templum Spiritus sancti, ab ipso ad æternam vitam suscitanda & glorificanda, à fidelibus veneranda esse: per quæ multa beneficia à Deo hominibus præstantur: ita ut affirmantes, Sanctorum reliquijs venerationem atque honorem non deberi, vel eas, aliq; sacra monumenta à fidelibus inutiliter honorari, atque eorum opis impetranda causâ Sanctorum membras frustra frequentari; omnino damnandos esse, prout iam pridem eos damnauit, & nunc etiam damnat Ecclesia. Imagines porò Christi, Deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum, in templis præsertim habendas & retinendas, eisq; debitum honorem & venerationem impertiendam; non quòd credatur inesse aliqua in ijs diuinitas, vel virtus, propter quam sint colenda; vel quòd ab eis sit aliquid petendum; vel quòd fiducia in imaginibus sit figenda, velut olim fiebat à Gentibus, quæ in idolis spem suam collocabant; sed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa, quæ ille representant: ita ut per imagines, quas osculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Christum adoremus; & Sanctos, quorum ille similitudinem gerunt, veneremus. Id quod Conciliorum, præsertim verò secunda Synodi Nicenæ Decretis contra Imaginum oppugnatores est sancitum.

Illud verò diligenter doceant Episcopi, per historias mysteriorum nostra redemptionis, picturis vel alijs similitudinibus expressas, erudiri & confirmari populum in articulis fidei commemorandis, & assidue recolendis: tum verò ex omnibus sacris imaginibus magnum fructum percipi; non solum quia admonetur populus beneficiorum & munerum, quæ à Christo sibi collata sunt; sed etiam quia Dei per Sanctos miracula & salutaria exempla oculis fidelium subiiciuntur: ut pro ijs Deo gratias agant, ad Sanctorumq; imitationem vitam moresq; suos componant; excitenturq; ad adorandum ac diligendum Deum, & ad pietatem colendam. Si quis autem his Decretis contraria docuerit, aut senserit; anathema sit. In has autem sanctas & salutare obseruationes si qui abusus irrepserint, eos prorsus aboleri sancta Synodus vehementer cupit; ita ut nulla falsi dogmatis imagines, & rudibus periculosi erroris occasionem præbentes, statuatur. Quod si aliquando historias & narrationes sacre Scripturæ, cum id indocta plebi expediet, exprimi & figurari contigerit, doceatur populus, non propterea diuinitatem figurari, quasi corporeis oculis conspici, vel coloribus aut figuris exprimi possit. Omnis porro superstitio in Sanctorum inuocatione, Reliquiarum veneratione, & imaginum sacro vsu tollatur; omnis turpis qua-

stus eliminetur, omnis denique lasciuia vitetur, ita ut procaci venustate imagines non pingantur, nec ornentur; & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum visitatione homines ad comestationes atque ebrietates non abutantur, quasi festi dies in honorem Sanctorum per luxum ac lasciuiam agantur. Postremo, tanta circa hæc diligentia & cura ab Episcopis adhibeatur, ut nihil inordinatum, aut prapostere, & tumultuarie accommodatum, nihil profanum, nihilq; inhonestum appareat, cum domum Dei deceat sanctitudo. Hæc ut fidelius obseruentur, statuit sancta Synodus, nemini licere illo in loco, vel Ecclesia, etiam quomodolibet exempta, ullam insolitam ponere vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit; nulla etiam admittenda esse noua miracula, nec nouas Reliquias recipiendas, nisi eodem recognoscante & approbante Episcopo. Qui simul atque de ijs aliquid compertum habuerit, adhibitis in consilium Theologis, & alijs pijs viris, ea faciat, quæ veritati & pietati consentanea iudicanerit. Quod si aliquis dubius aut difficilis abusus sit extirpandus; vel omnino aliqua de ijs rebus grauior quaestio incidat: Episcopus, antequam controuersiam dirimat, Metropolitanis, & comprovincialium Episcoporum in Concilio prouinciali sententiam expectet; ita tamen, ut nihil, inconsulto Sanctissimo Romano Pontifice, nouum, aut in Ecclesia hæctenus inuisitatum decernatur.

De his rebus propositis, Montis Marani Episcopus dixit: Sibi non licuisse ob temporis penuriam certum iudicium stabilire; proinde in Pontifice ac Sede Apostolica eas reponere. Guadixensis Decretorum veritatem comprobauit, præcipitem celeritatem improbauit. Reliqui omnes responderunt per merum verbum, *Placet*.

Deinde lecti sunt Canones tum ad peculiarem Regularium, tum ad vniuersalem cunctorum disciplinam spectantes. Priores ad viginti duos redacti sunt, ijs etiam comprehensis, qui ad solas Sanctimonialiales attinent, & erant huiusmodi.

I. Quoniam non ignorat sancta Synodus, quantum ex Monasterijs pie institutis, & recte administratis, in Ecclesia Dei splendoris atque utilitatis oriatur; necessarium esse censuit, quò facilius ac maturius, ubi collapsa est, vetus & regularis disciplina instauretur, & constantius, ubi conseruata est, perseueret. præcipere, prout hoc Decreto præcipit, ut omnes Regulares, tam viri quam mulieres, ad Regula, quam professi sunt, præscriptam vitam instituant & componant, atque in primis quæ ad suæ professionis perfectionem, ut obedientia, paupertatis, & castitatis, ac si quæ alia sunt alicuius Regule & Ordinis peculiaria vota & præcepta, ad eorum respectiue essentiam, nec non ad communem vitam, victum & vestitum conseruanda pertinentia fideliter obseruent. Omnisq; cura & diligentia à superioribus adhibeatur,

1563. tam in Capitulis generalibus & prouincialibus, quàm in eorum uisitationibus, quæ suis temporibus facere non prætermittant, ut ab illis non recedatur: cum compertum sit, ab eis non posse ea, quæ ad substantiam Regularis uitæ pertinent, relaxari: si enim illa, quæ bases sunt & fundamenta totius Regularis discipline, exactè non fuerint conseruata, totum corruiat edificium necesse est.

II. Nemini igitur Regularium, tam uirorum quàm mulierum, liceat bona immobilia, uel mobilia, cuiuscumque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aui etiam nomine conuentus, possidere, uel tenere, sed statim ea Superiori tradantur, conuentuiq; incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona stabilia alicui Regulari concedere, etiam ad usum fructum, uel usum, administrationem, aut commendam. Administratio autem bonorum, Monasteriorum, seu Conuentuum ad solos Officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobilium uero usum ita Superiores permittant, ut eorum supellex statui paupertatis, quam prof. si sunt, conueniat, nihilq; superflui in ea sit; nihil etiam quod sit necessarium eis denegetur. Quod si quis aliter quidquam tenere deprehensus aut conuictus fuerit, is biennio actiua & passiuâ uoce priuatus sit; atque etiam iuxta suæ Regulæ & Ordinis constitutiones puniatur.

III. Concedit sancta Synodus omnibus Monasterijs, & domibus, tam uirorum quàm mulierum, & mendicantium, exceptis domibus fratrum sancti Francisci, Capucinatorum, & eorum, qui Minorum de Observantia uocantur, etiam quibus aut ex constitutionibus suis erat prohibitum, aut ex privilegio Apostolico non erat concessum, ut deinceps bona immobilia eis possidere liceat. Quod si aliqua loca ex prædictis, quibus auctoritate Apostolicâ similia bona possidere permissum erat, eis spoliata sint; eadem omnia illis restituenda esse decernit. In prædictis autem Monasterijs, & domibus, tam uirorum quàm mulierum, bona immobilia possidentibus, uel non possidentibus, is tantum numerus constituatur, ac in posterum conseruetur, qui uel ex redditibus proprijs monasteriorum, uel ex consuetis eleemosynis commodè possit sustentari: nec de cetero similia loca erigantur sine Episcopi, in cuius diocesi erigenda sunt, licentia prius obtenta.

IV. Prohibet sancta Synodus, ne quis Regularis sine sui Superioris licentia prædicationis, uel lectionis, aut cuiusuis p̄ operis prætextu, subiciat se obsequio alicuius Pralati, Principis, uel Vniuersitatis, uel Communitatis, aut alterius cuiuscumque personæ, seu loci, neque ei aliquod privilegium, aut facultas, ab alijs super ijs obtenta, suffragetur. Quod si contra fecerit, tamquam inobediens arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat Regularibus

bus à suis conuentibus recedere, etiam prætextu ad Superiores suos acceden-
di, nisi ab eisdem missi aut vocati fuerint. Qui vero sine prædicto man-
dato, in scriptis obtento, repertus fuerit; ab Ordinarijs locorum tamquam
desertor sui instituti puniatur. Illi autem, qui studiorum causâ ad Vniuersi-
tates mittuntur, in conuentibus tantum habitent: alioquin ab Ordinarijs
contra eos procedatur.

V. Bonifacij Octauæ Constitutionem, quæ incipit, Periculoso, renouans san-
cta Synodus, vniuersis Episcopis sub obtestatione diuini iudicij, & inter-
minatione maledictionis aternæ, præcipit, vt in omnibus monasterijs sibi
subiectis, ordinaria, in alijs vero Sedis Apostolica auctoritate, clausuram
Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter restitui; & vbi inuiolata
est, conseruari maxime procurent; inobedientes, atque contradictores per
censuras Ecclesiasticas, aliasq; pœnas, quacumque appellatione postpositâ,
compescentes, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secula-
ris. Quod auxilium vt præbeatur, omnes Christianos Principes hortatur
sancta Synodus, & sub excommunicationis pœna, ipso factò incurrenda,
omnibus Magistratibus secularibus iniungit. Nemini autem Sanctimonia-
lium liceat post professionem exire à Monasterio, etiam ad breue tempus, qua-
cumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa, ab Episcopo approbanda:
indultis quibuscumque, & priuilegijs non obstantibus. Ingredi autem in-
tra septa monasterij nemini liceat, cuiuscumque generis, aut conditionis,
sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi, vel Superioris licentia, in scriptis
obenta, sub excommunicationis pœna, ipso factò incurrenda. Dare autem
tantum Episcopus vel Superior licentiam debet in casibus necessarijs; ne-
que alius villo modo possit, etiam vigore cuiuscumque facultatis, vel indul-
ti, hætenus concessi, vel in posterum concedendi. Et quia monasteria San-
ctimonialium, extra mœnia vrbis vel oppidi constituta, malorum homi-
num præde, & alijs facinoribus, sine vlla sæpè custodia, sunt exposita;
curent Episcopi, & alij Superiores, si ita videbitur expedire, vt Sancti-
moniales ex ijs ad noua vel antiqua monasteria intra vrbes vel oppida
frequentia reducantur, inuocato etiam auxilio, si opus fuerit, brachij sa-
cularis. Impedientes verò, vel non obediētes, per censuras Ecclesiasticas
parere compellant.

VI. In electione Superiorum quorumcumque, Abbatum temporalium,
& aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatisarum, atque aliarum
Præpositarum, quò omnia rectè & sine vlla fraude fiant, in primis sancta
Synodus districtè præcipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta,
ita vt singulorum eligentium nomina numquam publicentur. Nec in po-
sterum liceat, Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscumque Ti-
tulares, ad effectum electionis faciendæ constituere; aut voces & suffragia
absen-

1563.

absentium supplere. Si verò contra huius Decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit; & is, qui ad hunc effectum se in Prouinciam, Abbatem, aut Priorem creari permiserit; deinceps ad omnia officia, in religione obtinenda, inhabilis existat; facultatesq; super his concessa, eo ipso abrogatae censeantur; & si in posterum alie concedantur, tamquam surreptitiæ habeantur.

VII. Abbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine Praefecta vel Praeposita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit. Quod si his qualitatibus non reperiatur in eodem Monasterio, ex alio eiusdem Ordinis eligi possit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni praest, videtur, ex ijs, quæ in eodem monasterio annum trigessimum excefferint, & quinque saltem annis post professionem recte vixerint, Episcopo, vel alio Superiore consentiente, eligatur. Duobus verò monasterijs nulla praeficiatur. Et si qua duo vel plura quocumque modo obtinet, cogatur, vno excepto, intra sex menses cetera resignare. Post id verò tempus, nisi resignauerit, omnia ipso iure vacent. Is verò qui electioni praest, Episcopus, siue alius Superior, claustra monasterij non ingrediatur; sed ante cancellorum fenestellam vota singularum audiat, vel accipiat. In reliquis seruentur singulorum Ordinum vel monasteriorum constitutiones.

VIII. Monasteria omnia, quæ generalibus Capitulis aut Episcopis non subsunt, nec suos habent ordinarios regulares Visitatores, sed sub immediata Sedis Apostolicæ protectione ac directione regi consueuerunt, teneantur infra annum à fine presentis Concilij, & deinde quolibet triennio, sese in congregationes redigere, iuxta formam Constitutionis Innocentij III. in Concilio generali, quæ incipit, In singulis: ibiq; certas regulares personas deputare, quæ de modo & ordine, de praedictis congregationibus erigendis, ac statutis in eis exequendis deliberent & statuunt. Quod si in his negligentes fuerint, liceat Metropolitanò, in cuius prouincia praedicta monasteria sunt, tamquam Sedis Apostolicæ delegato, eos pro praedictis causis conuocare. Quod si infra limites vnius prouinciæ non sit sufficiens talium monasteriorum numerus ad erigendam congregationem, possint duarum vel trium prouinciarum Monasteria vnã facere congregationem. Ipsi autem congregationibus constitutis, illarum generalia Capitula, & ab illis electi Praesides vel Visitatores eandem habeant auctoritatem in sua congregationis monasteria, ac regulares in eis commorantes, quam alij Praesides ac Visitatores in ceteris habent Ordinibus: teneanturq; suæ congregationis monasteria frequenter visitare, & illorum reformationi incumbere; & ea obseruare, quæ in sacris Canonibus, & in hoc sacro Concilio sunt decreta. Quod si etiam, Metropolitanò instante, praedicta exequi non curauerint; Episcopis, in quorum

quorum diœcesibus loca prædicta sita sunt, tamquam Sedis Apostolica delegatis, subdantur.

IX. *Monasteria Sanctimonialium, sanctæ Sedi Apostolica immediatè subiecta, etiam sub nomine Capitulorum sancti Petri, vel sancti Iohannis, vel alias quomodocumque nuncupentur, ab Episcopis, tamquam diœcesis delegatis, gubernentur, non obstantibus quibuscumque. Quæ verò à deputatis in Capitulis generalibus, vel ab alijs Regularibus reguntur, sub eorum cura & custodia relinquuntur.*

X. *Attendant diligenter Episcopi, & ceteri Superiores monasteriorum Sanctimonialium, ut in constitutionibus earum admoneantur Sanctimonialia, ut saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorum faciant, & sacrosanctam Eucharistiam suscipiant, ut eo se salutari presidio muniant ad omnes oppugnationes demonis fortiter superandas. Præter ordinarium autem confessorem alius extraordinarius ab Episcopo, & alijs Superioribus bis aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat. Quod verò sanctissimum Christi corpus intra chorum vel septa monasterij, & non in publica Ecclesia conferretur, prohibet sancta Synodus: non obstante quocumque indulto, aut privilegio.*

XI. *In monasterijs seu domibus virorum seu mulierum, quibus imminet animarum cura personarum secularium, præter eas quæ sunt de illorum monasteriorum seu locorum familia, persone tam regulares quam seculares, huiusmodi curam exercentes, subsint immediatè in ijs quæ ad dictam curam & Sacramentorum administrationem pertinent iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius diœcesi sunt sita. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amovibiles, deputentur, nisi de eiusdem consensu, ac prævio examine, per eum aut eius Vicarium faciendo; excepto monasterio Cluniacensi, cum suis limitibus, & exceptis etiam ijs monasterijs seu locis, in quibus Abbates Generales, aut Capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent, atque alijs monasterijs seu domibus, in quibus Abbates, aut alijs Regularium Superiores iurisdictionem Episcopalem & temporalem in Parochos & parochianos exercent: salvo tamen eorum Episcoporum iure, qui maiorem in prædicta loca vel personas iurisdictionem exercent.*

XII. *Censuræ, & interdictiones, nedum à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesijs publicentur, atque seruentur. Dies etiam festi, quos in diœcesi sua seruandos idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, seruentur.*

XIII. *Controversias omnes de præcedentia, quæ persæpè cum scandalo oriuntur inter Ecclesiasticas personas, tam seculares quam regulares, cum in Processionibus publicis, tum in ijs, quæ fiunt in tumultandis defunctorum corpori-*

1563. corporibus, & in deferenda umbella, & alijs similibus, Episcopus, amotâ omni appellatione, & non obstantibus quibuscumque, componat. Exempti autem omnes, tam clerici seculares quàm regulares, quicumque, etiam monachi, ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur; yjs tantum exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò viuunt.

XIV. Regularis, non subditus Episcopo, qui intra claustra monasterij degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, ut populo scandalo sit; Episcopo instante, à suo Superiore intra tempus, ab Episcopo prefigendum, seuerè puniatur; ac de punitione Episcopum certiores faciat: sin minus, à suo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit.

Tamen si facilius videatur, supplicio quempiam affici quàm præmio, cum alterum sæpè cum lucro, alterum cum dispendio præstetur; tamen plura sunt reuerà delicta quæ non puniuntur, quàm promerita quæ præmio carent: siquidem supplicium à delinquente vitatur, & à iudice non sine contentione, odio ac periculo exercetur; præmium à merente flagitatur, & à superiore conceditur sine contentionis labore, cum adeptione beneuolentiæ, & cum spe gratificationis.

CAPVT VI.

Alia octo de disciplina Regularium capita. Consilium, ut annus decimus Tauus exigeretur tamquam necessarius ad professionem, cur mutatum. Manifestum Suauis mendacium de exceptione Societatis Iesu in capite decimosexto habita. Patrum sententiæ in Sessione de viginti duobus capitibus recitatis.

XV. **S**ubsequabantur Canones: In quacumque Religione, tam virorum quàm mulierum, professio non fiat ante decimum sextum annum expletum; nec qui minore tempore, quàm per annum, post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admitatur. Professio autem antea facta, sit nulla, nullamq; inducat obligationem ad alicuius Regule, vel Religionis, vel Ordinis obseruationem, aut ad alios quoscumque effectus.

XVI. Nulla quoque renuntiatio aut obligatio antea facta, etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuscumque cause piæ, valeat, nisi cum licentia Episcopi, siue eius Vicarij fiat, intra duos menses proximos ante professionem; ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi secutâ professione: aliter verò facta, etiamsi cum huius fauoris expressâ renuntiatione, etiam iurata, sit irrita, & nullius effectus. Finito tempore nouitiatus,
Superio-